

* 1958

SZENT-GYÖRGYI ALBERT ORVOS-
ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI
CENTRUM
HÍRLEVÉL

Címszavakban:

- orvosbál
- kinevezések
- minőség felsőfokon
- in memoriam

XVII. évfolyam 1. szám

2006. február

Szeged Város képviselőtestülete ez évi első ülésén, február 10.-én díszpolgári címet adományozott prof. dr. Telegdy Gyula akadémikusnak, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnökének. A város által adható legmagasabb elismerést Szeged Napján, május 21.-én veheti át a kitüntetett. A Kar Vezetése és minden Olvasónk nevében tisztelettel köszöntjük prof. dr. Telegdy Gyula akadémikust!

* * * * *

2005-ben jelentős fejlesztéseket értünk el...

– interjú prof. dr. Benedek György dékánnal –

– **Milyenek a tapasztalatok azokról a hallgatókról, akik már I. évük félévének végére értek, és a hagyományos felvételi nélkül kerültek be az orvoskarra?**

– Különösebben sok tapasztalatot még nem gyűjtöttünk, de úgy tűnik, semmilyen lényeges különbség nincs a mostani és a korábbi orvos évfolyamok között, illetve azon hallgatók, akik a szokásos felvételi procedura nélkül kerültek be a Karra, nem különböznek a felvételin keresztül bejutottaktól. A mostani I. éves orvos évfolyamnak is a szokásos a felépítése: van 10% kiemelkedő, 30% igen jó, 40% átlagos és sajnos a maradék, aki gyenge. Sajnos az utóbbi évek tendenciája, hogy ezeknek a gyenge hallgatóknak a száma nő. Ez elsősorban annak a következménye, hogy az orvosi pálya népszerűsége csökken. Most kaptam egy felmérést, hogy hazánkban a 11. helyen áll a felvételizők körében az orvosi pálya iránti vonzalom, ezért aztán olyanok is bekerülhetnek, felvétellel vagy anélkül, akiknek a szorgalma, tudása, hozzáállása nem üti meg azt a mértéket, ami az orvosi pálya eredményes elkezdéséhez szüksége.

– **Ez első hallásra meglepő, mert korábban azt lehetett hallani: növekszik az orvosi pálya népszerűsége a fiatalok körében, részben talán Európa Uniós tagságunk és az ottani orvoskereslet miatt is.**

– Igen, túljutottunk a mélypontra, idén már jelentősen javult az orvoskarra jelentkezők létszáma, de ez még nem okozott minőségi változást az orvosképzésben. Még továbbra is az a tendencia érvényesül: úgy kerülnek be fiatalok, hogy nincs meg az elegendő tudásuk és szorgalmuk.

– **Jövőre megkezdődik az ún. bolognai folyamat a felsőoktatásban, ami azonban továbbra sem érinti az orvosképzést.**

XVII. évfolyam 1. szám

– Nagyon örülök annak, hogy ez a nemzetközi trendeket követő folyamat nem érinti az orvosképzést. Magyarország nem elég gazdag ahhoz, hogy megengedhesse magának: akik elkezdik az orvosegyetemet, azoknak csak harmadából legyen orvos. Sajnos, ezt még nem engedhetjük meg magunknak.

– **Mang Béla oktatási államtitkár is ezt a mintegy 1/3-os arányt említette az egyéb diplomások esetében. De ez talán azt is jelenti, az orvosképzésben résztvevők számára nincsenek „elágazások”. Aki ezt a stúdiumot elkezdi, vagy végig megy, vagy kibukik. Nem igen van módja váltani másfelé...**

– Az orvosképzés meglehetősen egységes, és ráadásul fordított piramis alakú. Az első 3 évben történik a nagyon szigorú, intenzív szakmai tudást megkövetelő alapképzés. Utána következik a gyakorlati képzés. Ezért a 3 éves alapképzés csak az orvosi diplomához vezető úthoz elegendő, mert ezzel az alapképzéssel semmilyen más egészségügyi, humánképzésű szakra nem érdemes elmenni, hiszen nem tudja hasznosítani a 3 év munkáját.

– **Az ÁOK munkájának döntő része az oktatás, az orvosképzés, a tudományos kutatás, de ezek csak kellő anyagi, pénzügyi kondíciók közepette végezhető eredményesen. Hogyan tekint vissza és előre Dékán úr, a Kar gazdálkodását, pénzügyi helyzetét illetően?**

– Ebből a szempontból nagyon optimista vagyok. Két jelentős esemény határozta meg a Kar gazdasági stabilitását: sikerült kibővíteni az idegen nyelvű képzésünket, így 100 fővel több idegen nyelvű hallgatót vettünk fel erre az idényre, mint az előző években és jelentősen növekedett az ebből származó bevételünk is, másrészt pedig fontos tudományos pályázatokat nyertünk el. Így sikeresen szerepeltünk azon a központi pályázaton, amely 1,6 milliárd forintnyi, alapján véve fejlesztésre szánt pénzt hozott a Karra, amiből már tudunk is gyarapodni. Ezek az eredmények, egyéb mások mellett megalapozzák, hogy a következő években előre tud lépni az orvoskar, nem csak a megmaradás, a túlélés a cél, hanem az extenzív növekedés lehetősége is jelen van jövőképünkben.

– **Egy éves a TIK, most már meg volt a névadója is. József Attila nevét vette fel. Mennyire használják, mi a tapasztalat?**

– A modern technika fejlődése jelentősen megváltoztatta a könyvtár fogalmát. Manapság a tudományos ismeret döntő hányadát nem a könyvtárban sajátítja el az ember, hanem a számítógépe előtt, ezért mondhatni nagyon ritka az, amikor a könyvtárhoz kell fordulni. Ezért a Karon lévő orvosok kis számban látogatják fizikailag a könyvtárat, de az a két réteg, aki eddig járt a Tisza Lajos körüti épületbe, azok továbbra is járnak a könyvtárba, most már a TIK-be. Ők az idősebb professzorok és a hallgatók, különösen az idegen nyelvű hallgatók, akik nagy előszeretettel járnak oda olvasni, tanulni, internetezni. Körükben igen sikeres az új könyvtár, szépsége, gazdagsága miatt. A tudományos kutatók nem túl gyakran fordulnak meg ott, de nem is ez tudományos fejlesztésünk alapproblémája.

– **Mi lesz a régi ÁOK könyvtárépület sorsa?**

– A Kar régi problémáit kívánjuk ott megoldani, egyrészt munkaegészségi szolgálatot kívánunk a földszinten létrehozni, tekintettel arra, hogy ez jelenleg albérlésben folyik, az emeleten pedig reprezentatív helyiségeket, a régen hiányzó kari tanácstermet és dékáni fogadószobát szeretnénk kialakítani.

* * * * *

**Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Kari Tanácsi Értesítő**

Napirendi pontok

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Tanácsa 2006. január 31-én megtartott ülésén az alábbi napirendi pontokat vitaták meg

A Kar Dékánja felkérésére a Kari Tanács tagjai 1 perces néma felállással adóznak a közelmúltban elhunyt *dr. Kovács Gáborné dr. Tószegi Anna*, a Patológiai Intézet nyugállományú egyetemi docense, többször megbízott vezetője és *dr. Rapcsák Vilmos*, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika nyugalmazott egyetemi adjunktusa, klinikai főorvosa emlékének.

1. Javaslat a 2005/2006 tanév II. félévi Kari Tanács munkatervének elfogadására

2. Javaslat a graduális oktatás nyári, famulusi, szigorló évi gyakorlati beosztásának, rendszerének, gyakorló helyeinek új elveire; a kórházakkal kötendő megállapodások alapelveire

3. Javaslat címzetes egyetemi tanári, címzetes egyetemi docensi kinevezésekre

4. Javaslat elmaradt egyetemi adjunktusi, tudományos munkatársi, egyetemi tanársegédi kinevezésekre

5. Egyebek, bejelentések

A Kar Dékánja közreadja a Kari Minőségbiztosítási Eljárás oktatók hallgatói véleményezéséről készült felmérését, azzal, hogy tárgykörben a későbbi Kari Tanácsülés napirendjén fog vitát nyitni.

Határozatok

1/2006.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa pontosítással, egyhangú szavazással elfogadja a Kari Tanács 2005/2006 tanév II. félévi munkatervét.

2/2006.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa egyhangú szavazással elfogadja a graduális oktatás nyári, famulusi, szigorló évi gyakorlati beosztási rendszere, a finanszírozási módjára vonatkozó dékáni előterjesztést, s felhatalmazza a költségvetés kimunkálása során az új elvek beépítését a költségvetésbe illetve a kórházakkal kötendő új megállapodásokba. Megbízta a Kar Akkreditációs Bizottságát az eddigi oktató-kórház oktató-osztály címek felülvizsgálatával, megfeleléségének elemzését a képesítési követelményekhez.

3/2006.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa 25 igen szavazattal egyhangúlag támogatja *dr. Gecse Árpád* egyetemi docens számára nyugállományba vonulását követően címzetes egyetemi tanári cím adományozását. Felhatalmazza a Kar Dékánját ilyen irányú előterjesztés megtételére az Egyetem Rektora és Tanácsa elé.

4/2006.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa 24 igen, 1 nem, túlnyomó szótöbbségű szavazattal támogatja *dr. Zöllei Magdolna* osztályvezető főorvos (Szeged M.J.V.Ö. Kórháza) számára címzetes egyetemi docensi cím adományozását. Felhatalmazza a Kar Dékánját ilyen irányú előterjesztés megtételére az Egyetem Rektora és Tanácsa felé.

XVII. évfolyam 1. szám

5/2006.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa egyhangú szavazással – 25 igen szavazattal – támogatja *dr. Burián Katalin* (Orvosi Mikrobiológiai és Immunbiológiai Intézet) egyetemi adjunktusi, *dr. Márki-Zay János* (Biokémiai Intézet) további jogviszonyú tudományos munkatársi, 24 igen, 1 nem szavazattal, túlnyomó szótöbbséggel támogatja *Belec Borbála* szociológus (Népegészségtani Intézet), egyhangú, 25 igen szavazattal támogatja *dr. Bella Zsolt* (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika), *dr. Tordai László* (Onkoterápiás Klinika), *dr. Vincze Dóra* (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet) egyetemi tanársegédi kinevezését és felhatalmazza a Kar Dékánját a kinevezések 2006. február 1-től 4 év határozott időtartamra történő kiadására.

* * * * *

MINŐSÉG FELSŐFOKON

Karunknak jó lehetősége nyílt arra, hogy fiatal oktatóit és középvezetőit modern színvonalon tovább képezze, nagy volumenű, a magyar orvostudományt és egészségügyi ellátást modernizáló ismeretek átadásával

A HEFOP pályázat elnyerése nyújtotta ezt az értékes lehetőséget. Hogy mit is jelent ez, néhány gondolatban megpróbáljuk összefoglalni, hogy felkeltsük az érdeklődést ez iránt a továbbképzés iránt.

A négy orvostudományi hely által elnyert **HEFOP 3.3 PÁLYÁZAT „Minőségi tudás előállítása és átadása az egészségügyi és orvostudományban. Válasz a XXI. század új kihívásaira”** című projekt célja, hogy a négy hazai egyetem orvoskarainak együttműködésével eleget tegyen a bolognai folyamatban megfogalmazott célkitűzéseknek, azaz növelje a versenyképességet és a mobilitást a munkaerőpiacon.

Az egész projekt éppen ezért többszintű, egymással összhangban lévő feladatsor kivitelezésére vállalkozik. Ki kívánja dolgozni az orvostudomány minőségbiztosítását, az oktatók módszertani felkészítését és a képzés tartalmának európai szintű megmérettetését. Lehetőséget kíván biztosítani munkatársainak az egyre erősödő K+F tevékenységéhez elengedhetetlenül szükséges vezetői, menedzseri ismeretek megszerzésére. Törekszik megszervezni a nem-orvosi végzettségű szakemberek egészségügyi szakképzésének keretrendszerét, lehetőséget teremtve a képzést vállalók munkaerőpiaci helyzetének jelentős javítására. Ezzel a magyar egészségügyi és orvostudomány bekapcsolódik az európai képzési rendszerbe és javul a K+F tevékenységben rejlő kihasználása.

A pályázaton belül „Egészségügyi vezetés” címmel négy helyszínes video konferencia keretében olyan kurzus megtartására kerül sor, amelynek tervezett témakörei a leendő vezetők nemzetközi szintű ismereteit hivatottak kialakítani.

Nevezetesen a témakörök felölelik a jogi és etikai ismereteket, menedzsment ismereteket, innovációs, gazdaságtani és finanszírozási információkat, controlling ismereteket, valamint a minőségügygel és a bizonyítékokon alapuló orvoslással kapcsolatos modern tudás átadására is a kurzus keretében kerül sor. Ezenkívül a beteg-tájékoztatóval kapcsolatos minőségbiztosítási követelményekről a szimulált orvos-beteg találkozás bemutatása révén szereznek ismereteket a hallgatók.

A pályázat ezen projektjét a Debreceni Orvoskar koordinálja dr. Balatoni Ildikó vezetésével, karunkat dr. Barabás Katalin és dr. Dobos Éva bizottsági tagok képviselik, és munkájuk révén szerveződik helyben a képzés.

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának oktatóit az előadók sorában prof. dr. Varga Tibor, prof. dr. Horváth Andrea, dr. Ábrahám György, dr. Dobos Éva, dr. Barabás Katalin, dr. Mester Lajos képviselik.

A kurzus hét csütörtöki napot vesz igénybe. Sem a hallgatóknak, sem az előadóknak nem kell elutazniuk és a távollét kényelmetlenségét vállalniuk, hiszen a fejlett infrastruktúra lehetővé teszi, hogy mind a négy orvoskar saját egyetemén fogadja a résztvevőket, akik majd az ország különböző intézményeiben dolgozó, az adott terület kitűnő szakembereinek előadásait élvezhetik a TIK-ben, a közvetlen kapcsolatra alkalmas video konferencia teremben. A vizsgával végződő kurzus az adható maximális kreditponttal honorált továbbképzésnek felel meg.

A pályázat lehetőséget nyújt arra, hogy a nyugat-európai egyetemekhez hasonlóan Magyarországon is az egyetemi oktatók, egyetemi fiatal vezetők megfelelő képzettséggel rendelkezzenek. A projekt abban a reményben végzi a vállalt képzést, hogy az itt átadott ismeretek hatékonyan fogják segíteni a fiatal vezetők munkáját, ezáltal az egészségügyi intézmények működését és hatásában ez a képzés is hozzájárul a betegellátás színvonalának emeléséhez.

* * * * *

Beszámoló

*a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum Infekciókontroll Bizottságának
2004–2005 évi működéséről*

Az egészségügyben a minőségbiztosítás egyik alappillére az infekciókontroll működtetése. Ahol célul tűzik ki a minőségbiztosítás elvárásainak való megfelelést, a gyógyítás színvonalának emelését, ott nem kerülhető el az infekciókontrollal kapcsolatos kérdések felvetése, a hibák feltárása és folyamatos intézkedési terv megvalósítása és annak ellenőrzése. Ez különös aktualitással bírt az elmúlt két év során a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum ISO minősítésének megszerzésekor. Az infekció kontroll tevékenység szervezője és működtetője a világ minden részén a kórházi Infekciókontroll Bizottság (IKB).

Az elmúlt években különös hangsúlyt kapott az Amerikai Egyesült Államokban és az Európai Unió fejlett tagállamaiban az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kötelező jelentésének kérdése. A kórházi fertőzésekre vonatkozó adatok feltárása az egészségügyi ellátás minőségét és a páciensek biztonságát szolgálja. Célja az elkerülhető fertőzések megelőzése, az országos fertőzés megelőzési stratégiák kidolgozása. Az adatgyűjtésre, az ún. surveillance-ok működtetésére vonatkozó hatósági előírások életbe léptetése nemcsak az USA-ban, hanem Európa számos országában – pl. Anglia, Németország, Franciaország is – megfigyelhetők.

A Centrum IKB-a az elmúlt két év során is szoros együttműködésben dolgozott a Centrumon belül a higiénés feladatokat ellátó Kórházhigiénés Osztállyal és annak vezetőjével (*dr. Nagy Kamilla*), aki egyben az IKB titkára. Az elmúlt évek során nyilvánvalóvá vált, hogy az infekciókontroll feladatok ellátását az egyes klinikák infekciókontrollért felelős klinikus kollégák, az infekciókontrollt segítő, az elmúlt években számos speciális oktatásban részesült nővérek (infekció kontroll nővérek) hálózata mellett kell, hogy segítse egy olyan konzulensi tevékenységet ellátó infektológus is, aki adott esetben mintavételi tanáccsal, a mikrobiológiai lelet interpretálásával és a megfelelő antibiotikum terápia megválasztásában tanáccsal segíti a klinikusokat. *dr. Hajdú Edit* adjunktus, klinikai mikrobiológus, infektológus az elmúlt két évben több száz megkeresést kapott a klinikus kollégák részéről részben speciális mikrobiológiai diagnosztikai kérdésekben, részben a mikrobiológiai leletek interpretálása kérdésében, de számos esetben konkrét, az adott infekció terápiájában felhasználható antibiotikumok megválasztása vonatkozásában. Ebben a munkában a Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Intézet (KMDI) diplomás munkatársai – angolszász minta alapján – konzultatív mikrobiológiai tevékenységgel segítik.

XVII. évfolyam 1. szám

Az elmúlt két évben az IKB számos projekt megvalósítását kezdeményezte és koordinálta:

- Megtörtént a Centrum egyes klinikáit érintő mikrobiológiai **mintavételi protokollok** revíziója. A mintavétellel kapcsolatos tudnivalók felkerültek a Centrum **intranet** hálózatára együtt a Centrum érvényes MRSA protokolljával és antibiotikum szint monitorozási leiratával, így ezek korlátlanul elérhetők a klinikus kollégák számára.
- Bár csak áttételesen érinti az IKB munkáját és a Klinikák minőségi munkáját az infekciózus kórképek gyors és hatékony kiderítése vonatkozásában, mégis említést érdemel, hogy **a KMDI az országban elsőként szerzett akkreditált státuszt** 139 különböző mikrobiológiai diagnosztikai eljárásban 2004. december 12-én. A minőségi munka a laboratóriumot is kötelezi a nozokomiális infekciók követésére, a veszélyes, multirezisztens kórokozók izolálása esetén az érintett osztály, valamint a Kórházhygiénés Osztály haladéktalan értesítésére. Ez az elmúlt évek során is zökkenőmentesen zajlott a Centrumon belül.
- Az IKB programjába illően a Kórházhygiénés Osztály aktív közreműködésével 2004 novemberében az első között csatlakoztunk önkéntes alapon a magyar kórházak surveillance rendszeréhez. Elsőként a sebfertőzések felkutatására szolgáló programba léptünk be. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán a **sectio caesare műtéteket követő sebfertőzéseket** kívántuk felmérni. A munka 2005. május végéig folyt és a vizsgálat 7 hónapja alatt egyetlen sebfertőzés sem fordult elő ezzel a műtéti beavatkozással kapcsolatban. Ezt követően az **eszközös beavatkozások okozta nozokomiális infekciók** felismerése céljából surveillance tevékenység indult a belgyógyászati jellegű intenzív osztályon 6 hónapon át, majd 2005 októberében megkezdtük az esetlegesen kialakuló műtét utáni sebfertőzések regisztrálását a Sebészeti Klinikán a **hernia műtéten** átesett betegeknél. Mindkét surveillance értékelésére a közeljövőben kerül sor.
- 2005 évtől az egészségügyi intézményeknek hazánkban is kötelező jelenteni központi adatfeldolgozás céljából a **multirezisztens kórokozók által okozott nozokomiális infekciókat**. A 2005 év folyamán intézményünkben összesen 15 **multirezisztens kórokozók által okozott infekció** került észlelésre: 8 MRSA okozta infekció (mind sporadikus eset volt), 5 ESBL-termelő *Enterobacter cloacae* okozta infekció, utóbbi egymással összefüggő esetek halmozódásaként jelentkezett. 2005 év második felében először kerültek izolálásra olyan kolonizáló pan-rezisztens *Pseudomonas aeruginosa* izolátumok, melyek az összes elérhető pseudomonas ellenes antibiotikum közül egyedül a polymixin B-re voltak érzékenyek. Az izolált törzsek molekuláris tipizálása jelenleg folyik a KMDI-ben. Nem került sor vancomycin rezisztens enterococcus izolálásra az elmúlt év során.
- Az, hogy halmozott és igazolhatóan **nozokomiális járványt okozó MRSA-val nem találoztunk**, nagymértékben köszönhető az IKB által 2004-ben kidolgozott MRSA szabályzatnak, mely a betegek elkülönítésével kapcsolatos tudnivalók mellett az intenzív osztályokra kerülő betegek, valamint az ápoló személyzet kötelező MRSA szűrését is szabályozza. Ennek a programnak a sikerét nagymértékben segíti, hogy a szűrés költségeit a Centrum közös elkülönített keretből finanszírozza

A fertőzőes ágensek által okozott kórképek diagnosztizálása, kezelése közismerten nagy szakmai és anyagi terhet ró az egészségügyben dolgozókra és az azt finanszírozókra, így jelentős költségeket jelent a Centrum egyes klinikái számára is. Ma már a régi klasszikus ragályos betegségek elkülönítése az egyéb különböző mikroorganizmusok által okozott betegségektől, idejétmúlt szemlélet. Folyamatosan változik az ismert kórokozók spektruma, változnak a különböző kórformák megjelenései, az utazás gyorsasága és tömeges volta miatt pedig egy-egy kórokozót hordozó beteg néhány óra alatt a világ másik felére utazhat, magával vive azt a kórokozót, ami benne lehet, hogy nem is kelt megbetegedést, de egy erre fogékony másik emberben súlyos, akár halálos kórt okozhat. A fertőző mikroorganizmusok által okozott betegség felismerése, diagnosztizálása, kezelése egyre kevésbé egy szakma privilégiuma, mindinkább interdiszplináris kérdés ma, amikor az orvosi szakterületek egyébként egyre inkább elválnak egymástól, és egyre inkább egy-egy tünet együttes

kezelésére specializálódnak az orvosok! Mindezek figyelembe vételével minden orvosnak egyre nagyobb szükség van az általános infektológiai szemléletre, amely a fentiek miatt nem kötődhet egyetlen szakmához. Az infekciók, főleg a nozokomiális infekciók, okozta problémák gyorsabb megoldása érdekében szükség van folyamatos infektológiai továbbképzésre az egészségügyi intézményekben. Ennek egyik módja lehet a különböző szakterületeken dolgozó fiatal kollégák részvétele speciális infektológiai témájú kongresszuson saját anyagaik bemutatásával.

2005-ben a fentiek gyakorlati megvalósulására került sor, amikor a Centrum különböző klinikáiról hat fiatal klinikus kolléga (szakorvos, szakorvos-jelölt), valamint egy VI. éves orvostanhallgató részt vett a Magyar Infektológiai Társaság 33. Kongresszusán, Egerben. A kollégák az aneszteziológiai és intenzív terápiás osztályok, a fül-orr-gégészeti klinika a belgyógyászati és idegsebészeti klinika képviselőitében voltak jelen. Mindegyik kolléga egy-egy prezentációval szerepelt, közülük hárman a kongresszus egészén részt tudtak venni, hárman csak a munkájuk bemutatása napján. Ezen kívül további hat előadás, illetve poszter bemutatására került sor a KMDI munkatársai részéről. Ilyen számú prezentáció egyetlen egészségügyi intézetből sem hangzott el hazai Infektológus kongresszuson. E folyamat motorja az IKB elnökhelyettese **dr. Hajdú Edit** volt, aki folyamatos segítséget nyújtva a téma iránt érdeklődő kollégáknak, megszervezte részvételüket. A fiatal klinikus kollégák igen hasznosnak ítélték a rendezvényen való részvételt, hiszen az infektológia legkülönbözőbb aspektusaival ismerkedhettek meg.

2006. január 31

A beszámolót összeállította:

prof. dr. Nagy Erzsébet, az IKB elnöke
dr. Hajdú Edit, infektológus konzulens, az IKB elnökhelyettese
dr. Nagy Kamilla, az IKB titkára

* * * * *

dr. Lednitzky András, a Dékáni Hivatal vezetője az idén rendezi 26. alkalommal az orvosbált. Ebbéli pályafutását 1981-ben kezdte és azóta megszakítás nélkül szervezi, rendezi ezt a különleges egyetemi eseményt. Most egy kis visszaemlékezésre kértük...

Az orvosbál már a háború előtt is nagy eseménynek számított Szegeden, a város közéletében, de még inkább jelentőséggel bírt az Egyetem hagyományai és értékei tükrében. Tudjuk ugyan, hogy van egyetemi bál, idén is a Lyons Clubbal közösen, számon tartják a nagy hagyományú jogász bálakat és a gyógyszerészek is báloznak, sok éve már... de mégis, **számunkra legkedvesebbek az orvosbálak, melyek őrzik Karunk emberi értékeit, s főként hagyományait... Kissé nagy szónak számít, pedig igaz: összetartozásunk, a Kar oktatói-hallgatói közösségét.** Igaz, hagyományaik fogyóban, pedig a munka, az oktatás-kutatás, a gyógyítás napi robotja mellett áldozni kell időt és energiát, az emberi kapcsolatokra is. Erre kiváló alkalom az orvosbál, amelynek megőrzése fontos, hiszen hatással van városunk kulturális közéletére is. A szegediségre, amiért ennek a városnak híré s nevét messzi földön ismerik, tisztelik. Valamikor ezen a bálon számos olyan esemény volt, amely befolyásolta a város művelt társadalmi csoportjainak közéletét, bepillantást nyerhettek az orvosegyetem életébe. Néhány éve ezt a hagyományt elevenítették föl, amikor a SZOTE, majd jogutódja, az Orvos- Gyógyszerész-Centrum szervezésében először megrendezték a Szent-Györgyi Napokat, és ennek már több mint egy évtizede... Ez a fórum tudományos rendezvényekkel és baráti kapcsolatokkal járult hozzá Karunk megismertetéséhez. Hasonlóképpen a SZOTE Öregdiák Szövetség, vagy a SZOTE Baráti Kör, amely a különböző időszakokban tőlünk eltávozottak vissza- és hazahívásához az Alma Materrel való kapcsolattartásban tölt be fontos szerepet. **Az orvosbál szintén egy ilyen visszaváró rendezvény, kicsit nosztalgias esemény is, hiszen nem csak az ÁOK oktatói-kutatói, orvosai érzik jól magukat, hanem**

XVII. évfolyam 1. szám

a régióból: Kecskemétről, Orosházáról, Hódmezővásárhelyről, sőt gyakran külföldről és Budapestről is hazalátogatnak volt diákjaink. Hagyományaink szerint, mindig február 3. hetének végén és a hagyomány szerint a Tisza Szállóban rendezzük ezt a bálát. Emlékszem, 1981-ben még több mint 8–900-an vettek részt a bálon, akkor sétáló jegyeket is kiadtunk. A régi Hungária, az egykori Kass Szálló megszűnése óta a Tisza Szálló az egyedüli igazi bálozó hely Szegeden. Azóta persze változott a helyzet, számtalan jótékonysági és szakmai program áll a szórakozni, kikapcsolódni vágyók rendelkezésére, módosult a bálozók korösszetétele, de még mindig megvan a hagyományos kör, s talán fiatalodott valamelyest az orvosbál közönsége. Befolyásoló a síidény, amelyet egyre többen vesznek igénybe aktív pihenésként. Mi mindent megteszünk, hogy ezen kulturális esemény megőrizze színvonalát. Aki eljár ezekre a bálakra, látja a megjelenőket, személyüket, viselkedésüket, kultúrájukat, de akár csak átnézi az idei műsorban fellépő művészek névsorát, a vacsora-kínálatot, igazolva látja ezt a megállapítást. A mai bálak belépői drágultak, a szegedi orvosbál talán már az utolsók egyike az árak szerénységében... hiszen 8.500 Ft– a belépő az idén is, amiben egy vacsora is benne foglaltatik. A bál műsorát, a fellépők névsorát most nem ismertetem, amiként a vacsora kínálatát sem, hiszen ez *Hírlevelünkben* most olvasható.

Vannak persze más hagyományaink is, így a diákhagyományok, és maga a bál rendje, mely szerint a nyitótáncot követően a Kar professzorait felkéri a táncosok egy nyitótáncra, s ezzel az esemény ünnepélyesen és méltósággal kezdetét veszi, amint ezt a Kar dékánja, idén **Benedek György professzor** köszöntőjével engedélyezi. Hallgatóinknak is fontos szerepük van a bálban, több programot ők intéznek, pl. a tombolasorsolást, de ők adják a rendezőgárdát és más feladatot is ellátnak. Ma már persze kevesebb a bálozó hallgató, mint korábban, de azért a báli közönség mintegy negyedét ők adják. Az orvosbál a hagyományőrzésen túlmenően kapcsolatokat, barátságokat erősítő rendezvény, idősebbek és fiatalok körében egyaránt.

Régen persze más hagyományaink is voltak, ezek közé tartozik a diákok által közkedvelt Gólyatábor, Gólyabál, diáknapok, oktató-hallgató vetélkedőkkel, vidám oktatói előadásokkal, oktatókból álló zenekarok programjával, diák táncgyűtésekkel, diák sportnapokkal. Kiemelkedett ebből a körből a végzős hallgatók bankettje, ahol oktatóikat versenyeztették, vetélkedtettek. Ezen hagyományok közül mára már csak kevés maradt meg. És volt a hallgatói évkönyv, amelyet a végző orvosok írtak, bemutatva csoportjaikat, professzoraikat, diákéveiket, csínyjeiket, félreértett szigorlati magyarázataikat. Emlékek, melyeket 20–50 évvel később találkozóikon örömmel emlegettek fel. Rohanó életünkben ezek a hagyományok fontos szerepet töltenek be, őriznünk kell őket, kár lenne elfeledkezni róla. Reméljük, mindenki így gondolja. Az ez évi orvosbálra ismét e hó harmadik hetének szombatján, február 18.-án a Tisza Szállóban kerül sor, a Palotással, Netti és a Hollanderekkel és társaikkal. A kellemes ízekről Frank Sándor Venesz-díjas mesterszakács gondoskodik.

* * * * *

Szemere György professzor 75 éves

A Szegedi Egyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Centrum Általános Orvosi és Gógyszerésztudományi Kara, az Orvosi Genetikai Intézet munkatársai, magyar humángenetikus és nőorvos társadalom, barátai és munkatársai nevében tisztelettel és szeretettel köszöntjük Szemere György professzort 75. születésnapján.

Dr. Szemere György 1931. február 3-án született Üllön. Iskoláit Budapesten kezdte. A világháborúban elvesztette apját, ezért 1945-ben Szegedre költözött a család orvos nagybátyjához, akitől élethivatást örökölt. 1949-től 1955-ig a Szegedi Orvostudományi Egyetemnek volt hallgatója és 1955-ben szerzett orvosi diplomát „summa cum laude” minősítéssel. Az újonnan alakult Orvosi Biológiai Intézetbe, annak igazgatója, Gelei József professzor hívta meg, ahol szigorló orvos korában gyakornoki kinevezést kapott, 1955-ben. Pályája gyorsan emelkedett, tanársegéd, adjunktus, docens

majd 1977-ben egyetemi tanár lett. Szakorvosi képzését laboratóriumi vizsgálatokból majd humángenetikából szerezte.

Szemere professzor a humángenetika hazai megalapítói közé tartozik, azok közé, akiknek lelkesedése, tudományos és gyakorlati tevékenysége lehetővé tette a humángenetika hazai fejlődését a nem túl kedvező, csaknem mostoha körülmények között is. Fő érdeklődési köre a prenatális cytogenetika és tanácsadás. E témából készítette doktori disszertációját is „Elsődleges és másodlagos genetikai prevenció” címmel. Megalapítója és első igazgatója volt a Szegedi Orvosi Genetikai Központnak, majd az ebből létrejött Orvosi Genetikai Intézetnek, ahol kiváló munkatársai, a jól működő genetikai tanácsadás és cytogenetikai laboratórium fémjelzi eredményes munkáját. A Szegedi Egyetem legjobb oktatói között tartjuk számon Szemere professzort, mint kivételesen elhivatott oktatót, aki 50 tanéven keresztül oktatta és nevelte az orvos, a gyógyszerész és egészségügyi főiskolai kar hallgatóit, de gyakran volt felkért oktató a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán is. Alapító tagja a Magyar Humángenetikai Társaságnak, 10 éven át töltötte be annak elnöki funkcióit, egy cikluson át a Magyar Orvostudományi Társaság és Egyesületek Szövetségének (MOTESZ) alelnöke volt.

1991-től 1997-ig két cikluson át töltötte be a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékáni tisztségét. Több mint egy évtizedig volt a Közművelődési Bizottság elnöke. Alkotómunkáját számos kitüntetéssel ismerték el. Szemere professzor 2001. február 3-tól a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának emeritus professzora. 75. születésnapján jó egészséget és alkotó munkát kíván az egyetem valamennyi munkatársa nevében:

dr. Lonovics János, a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum elnöke
dr. Benedek György, az Általános Orvostudományi Kar dékánja,
dr. Falkay György, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja,
dr. Szabó János, az Orvosi Genetikai Intézet igazgatója

* * * * *

In memoriam

Elhunyt dr. Kovács Gáborné dr. Tószegi Anna egyetemi docens

Életének 69. évében, türelemmel viselt, hosszú szenvedéssel járó betegség után 2006. január 24-én elhunyt dr. Kovács Gáborné dr. Tószegi Anna ny. egyetemi docens, a Kar Pathológiai Intézetének munkatársa.

Orvosi tanulmányait a SZOTE-n folytatta 1954–1960. között. Externistaként 1957-ben került az Ivánovics György akadémikus vezette Mikrobiológiai Intézetbe, majd 1958-tól externistaként, 1960-ban történt diplomázása után pedig orvosként a Korpássy Béla, Ormos Jenő és Mikó Tivadar irányítása alatt álló Pathológiai Intézetben dolgozott, 2000-ben történt nyugdíjba vonulásáig. 1983-ban kapott docensi kinevezést. 1985-től az intézet igazgatójának helyettese, több alkalommal megbízott tanszékvezető. Az Intézet diagnosztikus, oktató és kutató munkájában egyaránt, mindig igen intenzíven vett részt. Színvonalas hallgatói előadásokat tartott, angolul is, 1985-től pedig irányította a fogorvostanhallgatók patológiai oktatását. Rendszeresen vizsgáztatott, közismerten szigorúan, korrekten. Az orvostudomány kandidátusa (1982). Közleményeinek, absztrakcjainak száma meghaladta a nyolcvanat. Kutató munkáját externistaként kezdte, először az artériák kísérletes immunológiai károsodásával foglalkozott, majd a kísérletes májkárosodások (máj-carcinogenesis) enzimhisztokémiai vizsgálatával. Fő kutatási területe a cardiovascularis patológia volt, de vizsgálta a szívfejlődési rendellenességeket, a szívbillentyű-beültetés patológiáját, bevezette Egyetemünkön az endomyocardialis biopsziák morfológiai vizsgálatát, legutóbb pedig az emlőrák immunfenotípusának prognosztikai vonatkozásaival foglalkozott. A Belgrád-i Egyetem Pathológiai Intézetében Kanjuh professzor cardialis patológiai munkáját tanulmányozta. Aktív szervezési munkát végzett az Intézet és külföldi pathológiai intézetek (elsősorban Halle, Belgrád) kapcsolatának kiépítésében, továbbá a Szegeden rendezett pathologus kongresszusok rendezésében. Tagja volt a Magyar Pathologusok Társaságának, a Magyar Kardiológusok Társaságának, az Európai Pathologus Társaságnak, az

XVII. évfolyam 1. szám

Európai Kardiológus Társaságnak, a Nemzetközi Pathológiai Akadémiának, továbbá a Magyar Pathologusok Társasága vezetőségének. Tudományos tisztséget a Pathologus Szakmai Kollégiumban töltött be 1991-től. 1981-ben Kiváló Munkáért egészségügyi miniszteri, 1982-ben Markusovszky-díj kitüntetésben részesült. Nyugdíjba vonulása után citológusként dolgozott a Rendelőintézetben. Jelenlegi és volt munkatársai egyenes, határozott, mindig segítőkész, őszinte barátjukat veszítették el távoztával.

Az Általános Orvostudományi Kar, a Pathológiai Intézet munkatársai, tanítványai emlékét megőrzik, férjével dr. Kovács Gábor emeritus professzorral, családjával gyászukban együtt vannak.

A Kar Tanácsa 2006. január 31-i ülésén emlékezett meg Docens Asszonyról, emlékét, érdemeit jegyzőkönyvben rögzítette.

Szegedi Tudományegyetem
Általános Orvostudományi Kar Tanácsa

a Kar és a Pathológiai Intézet
munkatársai

* * * * *

▣ SZOTE hírek ▣ SZOTE hírek ▣ SZOTE hírek ▣

Rektori pályázat ismertetése

prof. dr. Szabó Gábor február 14-én a Dugonics téri központi épület Aulájában ismertette rektori pályázatának sarokpontjait. Egyetemünk rektora, egyben a következő rektori ciklus egyetlen rektori pályázója, rektorjelölt, programismertető előadását nagy figyelemmel kísérték a megjelent egyetemi-főiskolai oktatók, kutatók, hallgatók és számos nem egyetemi közéleti személyiség is. A Szegedi Tudományegyetem február 27.-én tartandó Egyetemi Tanácsülésén döntenek a testület tagjai a következő ciklus rektorának személyéről.

✠ ✠ ✠

Január 10.-én újrán fogadást tartottak a Szegedi Tudományegyetem Orvos- és Gyógyszerész-tudományi Centrumán. A fogadáson **dr. Lonovics János** professzor, centrum elnök hangsúlyosan szólt a szegedi orvos- és gyógyszerész-kutatók akadémiai sikereiről, illetve az elméleti felismerések szabadalmi hasznosításáról és a vidék első szívátültetéséről, amelyet tavaly végeztek a szegedi klinikán. A 2006-os évre tekintve az elnök kiemelt fontosságúnak nevezte a magas szintű elméleti kutatások és azok gyakorlati hasznosításának folytatását, mint a modern orvoslás jellemzőjét. A Szegedi Tudományegyetem Orvos- és Gyógyszerész-tudományi Centruma újévi fogadásán megjelent az egyetem számos emeritus professzora, egykori és mai oktatója is.

✠ ✠ ✠

dr. Nagy Erzsébet az SZTE ÁOK Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Intézetének professzora 2005. december 30. és 2006. január 5. között a kuwaiti Egyetem meghívására külső vizsgáztatóként vett részt a Fogászati Kar hallgatóinak mikrobiológiai záróvizsgáján. A meghívás keretében szemináriumon számolt be a Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Intézet munkatársai által végzett kutatások eredményeiről.

✠ ✠ ✠

dr. Álmos Péter Zoltán központi gyakornok (SZTE ÁOK Pszichiátriai Klinika) a Magyar Pszichiátriai Társaság VI. Nemzeti Kongresszusán (Budapest, 2006. február 1–4.) a „*Legjobb fiatal előadó*” díjat nyerte el.

Újra Mindentudás Egyeteme Szegeden

Több egészségügyi és orvosi tudományos előadás is elhangzik a Mindentudás Egyeteme második szemeszterében Szegeden.

*A Szegedi Tudományegyetem elsőként hirdette meg az országos rendezvénysorozat helyi változatát, a **Mindentudás Egyeteme – Szeged** előadássorozatot, amelynek keretében az egyetem oktatói, kutatói mutatják be szakterületük egy-egy fontos, gyakran érdekes szeletét. A rendezvénysorozat februárban folytatódik: a szervezők újabb tizenegy előadót hívtak meg, hogy a legújabb kutatások megismertetésével népszerűsítsék tudományterületüket.*

A rendezvénysorozatban több orvosprofesszor is pódiumra lép, így fizikai, nyelvi, kultúrtörténeti és vallási témák mellett egyebek között szó lesz a szív és a szívbetegségek képi megjelenítéséről, a gyógyszereszedési szokásokról, a mikroorganizmusok hasznosságáról és ártalmosságáról is. Az előadások mindenki számára nyitottak, azokat minden alkalommal az Ady téri egyetemi könyvtár – a József Attila Tanulmányi és Információs Központ – nagyelőadójában tartják szerdánként, este 6 órától.

Sífelszerelés, -kölcsonzés és -szerviz

a SZOTE Sportpályán

Tel: 57–37, mobil: 70–258–8943.

Kiadja: prof. dr. Lonovics János
a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerész-
tudományi Centrum elnöke
Felelős szerkesztő: Tráser László
Munkatársak: Domokosné Halász Margit, Varga György
Készült: az SZTE ÁOK Házi Nyomdájában
Vezető: Nagy János
Törzsszám: 100/2006

MEGHÍVÓ

A Szegedi Orvosképzés Fejlesztéséért Alapítvány és a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum Általános Orvostudományi Karának hagyományos farsangi orvosbáljára 2006. február 18-án (szombaton) 19.30 órai kezdettel kerül sor – régi helyszínén – a Tisza Szálló Koncert- és Tükörtermében.

Megnyitót 19.30 órakor a Kar dékánja, dr. Benedek György tanszékvezető egyetemi tanár mond. Nyitótáncot és bemutatót 19.45 órakor az Akropolis Színpadi Táncstúdió ad (palotás, keringő, csárdás, filmzene), zenét a Netti és a Hollanderek Zenekar (a budapesti diplomata-, opera-, újságíró- és más bálók közkedvelt együttese) szolgáltat. A műsorban közreműködik Klein Judit énekművész és Goldberg Róbert zongoraművész (musical, szonon és filmzene részletekkel). A tombolajegyek sorsolására 23.00 órakor kerül sor. 24.00 órakor a Magic Models Divatstúdió divatshowja kerül megrendezésre. A bál 3.00 óráig tart.

A rendezvényre kizárólag vacsorás belépőket biztosítunk. A belépő- és vacsorajegy ára 8.500 Ft személyenként. Vacsora az alábbi három menü közül választható, amit vásárláskor kell közölni, tekintve, hogy a belépőn feltüntetésre kerül:

A menü	B menü	C menü
Aperitif Érkezéskor: pohár pezsgő	Aperitif Érkezéskor: pohár pezsgő	Aperitif Érkezéskor: pohár pezsgő
Előétel kalap alá készítve: Lazactekercs kapros juhtúróval töltve és libamájpástétom salátaágyra tálalva	Előétel kalap alá készítve: Lazactekercs kapros juhtúróval töltve és libamájpástétom salátaágyra tálalva	Előétel kalap alá készítve: Lazactekercs kapros juhtúróval töltve és libamájpástétom salátaágyra tálalva
Fő fogás: Konyakos erdei gombával töltött borjúborda, baconba göngyölt csiréggel	Fő fogás: Kemencében rózsaszínre sült kacsamell tokajis fügemártással, zelleres habos burgonyapürével	Fő fogás: Roston sült gomolya sajt, lapon sült kerti zöldségekkel, bársonyos kapormártással
Desszert: Szatymazi túrós béles fűtyülős baracklekvárral	Desszert: Szatymazi túrós béles fűtyülős baracklekvárral	Desszert: Szatymazi túrós béles fűtyülős baracklekvárral
Éjfél után röviddel: Erdélyi csomboros szárma	Éjfél után röviddel: Erdélyi csomboros szárma	Éjfél után röviddel: Erdélyi csomboros szárma

A vacsora kiváló ételeiről Frank Sándor Venesz-díjas mesterszakács és csapata gondoskodik.

Előzetes asztalfoglalás 2006. január 23-tól lehetséges dr. Lednitzky András dékáni hivatalvezetőnél a 426-529-es telefonon. **Jegyek 2006. február 6-10-ig 10.00 – 12.00 és 14.00–16.00 óra között az Általános Orvostudományi Kar Dékáni Hivatalában válthatók** egyidejű fizetés mellett. **Jegyvisszaváltásra nincs lehetőség. Tombolajegy a bál helyszínén vásárolható, 250 Ft/db áron.**

A farsangi orvosbálra minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Szeged, 2006.február

prof. dr. Benedek György s.k.
orvostudományi dékán

Losonczi Erika s.k.
kari HÖK elnök

prof. dr. Mészáros Tamás s.k.
az Alapítvány elnöke

dr. Lednitzky András s.k.
a bál főrendezője